

Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (tretia komora)

z 3. decembra 2014*

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania — Slobodné poskytovanie služieb — Články 56 ZFEÚ a 57 ZFEÚ — Smernica 96/71/ES — Článok 3 ods. 1 a 10 — Smernica 2006/123/ES — Článok 19 — Vnútroštátna právna úprava ukladajúca osobe, u ktorej pracujú vyslaní zamestnanci alebo stážisti, povinnosť podať vyhlásenie v súvislosti s tými osobami, ktoré nemôžu predložiť potvrdenie o doručení vyhlásenia, ktoré mal v hostiteľskom členskom štáte vykonať ich zamestnávateľ usadený v inom členskom štáte — Trestná sankcia“

Vo veci C-315/13,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím Rechtbank van eerste aanleg te Mechelen (Belgicko) z 28. novembra 2012 a doručený Súdnemu dvoru 7. júna 2013, ktorý súvisí s trestným konaním proti:

Edgardovi Janovi De Clercqovi,

Emielovi Amedeovi Rosaovi De Clercqovi,

Nancy Genevieve Wilhelmine Rottiersovej,

Ermelinde Jozefe Marthe Tampèrovej,

Thermotec NV,

SÚDNY DVOR (tretia komora),

v zložení: predseda tretej komory M. Ilešič, sudcovia A. Ó Caoimh, C. Toader, E. Jarašiūnas (spravodajca) a C. G. Fernlund,

generálna advokátka: J. Kokott,

tajomník: A. Calot Escobar,

so zreteľom na písomnú časť konania,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

— E. J. De Clercq, E. A. R. De Clercq a N. G. W. Rottiers, v zastúpení: S. Bouzoumita, advocaat,

— belgická vláda, v zastúpení: L. Van den Broeck a M. Jacobs, splnomocnené zástupkyne, za právnej pomoci S. Rodrigues a I. Majumdar, avocats,

* Jazyk konania: holandčina.

- dánska vláda, v zastúpení: C. Thorning a M. Wolff, splnomocnení zástupcovia,
- francúzska vláda, v zastúpení: R. Coesme a D. Colas, splnomocnení zástupcovia,
- rakúska vláda, v zastúpení: G. Hesse, splnomocnený zástupca,
- Európska komisia, v zastúpení: F. Wilman, J. Enegren a H. Tserepa-Lacombe, splnomocnení zástupcovia,

so zreteľom na rozhodnutie prijaté po vypočutí generálnej advokátky, že vec bude prejednaná bez jej návrhov,

vyhlásil tento

Rozsudok

- 1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článkov 56 a 57 ZFEÚ, článku 3 ods. 1 a 10 smernice Európskeho parlamentu a Rady 96/71/ES zo 16. decembra 1996 o vysielaní pracovníkov v rámci poskytovania služieb (Ú. v. ES L 18, 1997, s. 1; Mim. vyd. 05/002, s. 431) a článku 19 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2006/123/ES z 12. decembra 2006 o službách na vnútornom trhu (Ú. v. EÚ L 376, s. 36).
- 2 Tento návrh bol podaný v rámci trestného konania, ktorého účastníkmi sú jednak páni De Clercq, pani Rottiers a pani Tampère, belgickí štátni príslušníci, jednak Thermotec NV, spoločnosť podľa belgického práva (ďalej spolu ako „obvinení“), a ktoré bolo proti nim začaté okrem iného z dôvodu, že v období od 1. apríla 2007 do 18. novembra 2008 vrátane opakovane porušili povinnosť vyhlásenia týkajúcu sa vyslaných zamestnancov, ktorú ukladá vnútroštátna právna úprava.

Právny rámec

Právo Únie

Smernica 96/71

- 3 Článok 1 smernice 96/71, nazvaný „Rozsah“, stanovuje:

„1. Táto smernica sa uplatňuje na podniky zriadené v členskom štáte, ktoré v rámci poskytovania nadnárodných služieb vysielajú pracovníkov, v súlade s odsekom 3, na územie členského štátu.

...

3. Táto smernica platí vtedy, ak podniky uvedené v odseku 1 prijímajú niektoré z nasledujúcich nadnárodných opatrení:

- a) vysielanie pracovníkov na územie členského štátu v réžii a pod vedením podniku na základe zmluvy uzavretej medzi vysielajúcim podnikom a stranou pôsobiacou na území daného členského štátu, pre ktorú sú služby určené, za predpokladu, že medzi vysielajúcim podnikom a jeho pracovníkom existuje počas doby vyslania pracovnoprávny vzťah,

alebo

- b) vysielanie pracovníkov do organizácie alebo podniku v skupinovom vlastníctve na území členského štátu za predpokladu, že medzi vysielajúcim podnikom a jeho pracovníkom existuje počas doby vyslania pracovnoprávny vzťah

...“

- 4 Článok 3 smernice 96/71, nazvaný „Vzťahy a podmienky zamestnania“, stanovuje:

„1. Členské štáty zabezpečia, aby podniky podľa článku 1 ods. 1, bez ohľadu na rozhodné právo pre pracovnoprávne vzťahy, zaručili pracovníkom, poslaným na územie členských štátov, nasledujúce pracovné podmienky, platné v členskom štáte vykonávania práce a zakotvené:

— v zákonoch, iných právnych predpisoch alebo správnych opatreniach

a/alebo

— v kolektívnych zmluvách alebo v arbitrážnych nálezoch vyhlásených za všeobecne uplatniteľné v zmysle odseku 8, pokiaľ sa týkajú činností uvádzaných v prílohe [, teda všetkých stavebných prác týkajúcich sa konštrukcie, opráv, údržby, prestavby alebo demolácie budov]:

- a) maximálna dĺžka pracovného času a minimálna doba odpočinku;
- b) minimálna ročná dĺžka platenej dovolenky;
- c) minimálne mzdové tarify vrátane sadzby za nadčasy...
- d) podmienky prenájmu pracovníkov, najmä dodanie pracovníkov podnikmi pre dočasné zamestnávanie;
- e) zdravie, bezpečnosť a hygiena pri práci;
- f) ochranné opatrenia, týkajúce sa podmienok zamestnávania tehotných žien alebo žien, ktoré nedávno porodili, detí a mladistvých;
- g) rovnaké zaobchádzanie medzi mužmi a ženami a iné protidiskriminačné ustanovenia.

...

10. Táto smernica nevylučuje, aby členské štáty v súlade so zmluvou a na základe rovnosti zaobchádzania uplat[ň]ovali pre vnútroštátne podniky a na podniky ostatných štátov nasledujúce:

— pracovné podmienky v záležitostiach iných, než sú uvádzané v prvom pododseku odseku 1, pokiaľ ide o ustanovenia politiky verejného poriadku,

— pracovné podmienky, ktoré boli zakotvené v kolektívnych zmluvách alebo arbitrážnych nálezo[ch] v zmysle odseku 8 a týkajú sa iných činností, než sú uvedené v prílohe.“

- 5 Článok 5 tejto smernice s názvom „Opatrenia“ uvádza:

„Ak sa členským štátom nepodarí zabezpečiť dodržiavanie tejto smernice, prijmú k tomu vhodné opatrenia.

Najmä zabezpečia, aby pracovníci a/alebo ich zástupcovia mali k dispozícii primerané postupy na presadenie povinností v zmysle tejto smernice.“

Smernica 2006/123

- 6 Článok 16 smernice 2006/123, nazvaný „Sloboda poskytovať služby“, vo svojom odseku 2 stanovuje:
- „Členské štáty nesmú v prípade poskytovateľa usadeného v inom členskom štáte obmedziť slobodu poskytovať služby uložením niektorej z týchto požiadaviek:
- ...
- g) obmedzenia slobody poskytovať služby uvedené v článku 19“.
- 7 Článok 19 smernice 2006/123, ktorý je obsiahnutý v kapitole IV oddiele 2 tejto smernice, týkajúcej sa práv príjemcov služieb v rámci slobodného poskytovania služieb, má názov „Zakázané požiadavky“. Tento článok stanovuje:
- „Členské štáty nesmú na príjemcov klásť také požiadavky, ktoré obmedzujú použitie služby dodávanej poskytovateľom, ktorý je usadený v inom členskom štáte, a to najmä tieto požiadavky:
- a) povinnosť získať od príslušného orgánu povolenie alebo urobiť vyhlásenie pre ich príslušné orgány;
- ...“
- 8 V súlade s jej článkom 44 ods. 1 boli členské štáty povinné uviesť do účinnosti zákony, iné právne predpisy a správne opatrenia potrebné na dosiahnutie súladu s touto smernicou do 28. decembra 2009.

Belgické právo

Zákon o hospodárskej transformácii zo 4. augusta 1978

- 9 Zákon o hospodárskej transformácii zo 4. augusta 1978 (*Moniteur belge* zo 17. augusta 1978, s. 9106) vo svojom článku 69 stanovoval:
- „§ 1 Každá osoba, u ktorej alebo pre ktorú sú zamestnaní pracovníci tretích osôb, na ktorých sa naďalej vzťahuje režim sociálneho zabezpečenia iného členského štátu... ako Belgicka, musí v priebehu prvého dňa prítomnosti týchto pracovníkov oznámiť orgánu sociálneho dohľadu ministerstva sociálnych vecí mená tých pracovníkov, ktorí nemôžu poskytnúť doklad o ich poistení predložením osvedčenia o vyslaní podľa článku 11 nariadenia Rady (EHS) č. 574/72 z 21. marca 1972, ktorým sa stanovuje postup pri vykonávaní nariadenia (EHS) č. 1408/71 o uplatňovaní systémov sociálneho zabezpečenia na zamestnancov a ich rodiny, ktorí sa pohybujú [v] rámci Spoločenstva (Ú. v. ES L 74, s. 1; Mim. vyd. 05/001, s. 83), ako aj názov alebo označenie a adresu ich zamestnávateľov.
- ...
- § 2 ...
- Na osoby, ktoré nedodržiavajú ustanovenia § 1, sa vzťahujú trestné sankcie spomenuté v článkoch 35 a 39 [zákona z 27. júna 1969, ktorým sa mení a dopĺňa zákonné nariadenie z 28. decembra 1944 o sociálnom zabezpečení pracovníkov].“
- 10 Tento článok 69 bol zrušený článkom 149 programového zákona (I) z 27. decembra 2006 (*Moniteur belge* z 28. decembra 2006, s. 75178, ďalej len „programový zákon“).

Programový zákon

- 11 Oddiel 1 kapitoly VIII hlavy IV programového zákona, ktorý zahŕňa články 137 a 138 tohto zákona, spresňuje pôsobnosť tejto kapitoly a určité definície. Článok 137 programového zákona stanovuje:

„Na účely uplatňovania tejto kapitoly a jej vykonávacích nariadení platia tieto vymedzenia pojmov:

- 1° zamestnanci: osoby, ktoré poskytujú pracovné plnenia za odmenu a podľa pokynov inej osoby;
- 2° vyslaní zamestnanci: osoby uvedené v bode 1°, ktoré vykonávajú dočasne alebo čiastočne pracovné plnenie v Belgicku a ktoré buď
 - a) obvykle pracujú na území jednej alebo viacerých krajín iných ako Belgicko, alebo
 - b) boli prijaté do zamestnania v inej krajine ako Belgicko;
- 3° zamestnávateľa: fyzické alebo právnické osoby, ktoré zamestnávajú pracovníkov uvedených v bode 2;
- 4° stážisti: osoby, ktoré v rámci študijného programu alebo odbornej prípravy vykonávajú povinnú alebo dobrovoľnú stáž s cieľom nadobudnúť diplom alebo certifikát alebo prax;
- 5° vyslaní stážisti: osoby uvedené v bode 4°, ktoré v rámci zahraničného študijného programu alebo zahraničnej odbornej prípravy vykonávajú na belgickom území stáž alebo časť stáže;
- 6° inštitúcia, na ktorej stážista študuje alebo vykonáva svoju odbornú prípravu: podnik, súkromné alebo verejné školy alebo akýkoľvek iný subjekt, pre ktorý sa vykonáva stáž;

...“

- 12 Článok 138 programového zákona stanovuje:

„Táto kapitola sa uplatňuje na:

- vyslaných zamestnancov a ich zamestnávateľov;
- vyslaných stážistov a prípadne na inštitúcie, na ktorých študujú alebo vykonávajú svoju odbornú prípravu;

...“

- 13 Kapitola VIII hlavy IV programového zákona je nazvaná „Predchádzajúce vyhlásenie v prípade vyslaných zamestnancov a vyslaných samostatne zárobkovo činných osôb“. Táto kapitola nadobudla účinnosť 1. apríla 2007 a zavádza režim predchádzajúceho vyhlásenia týkajúceho sa vyslaných zamestnancov a vyslaných samostatne zárobkovo činných osôb, nazývaný „režim vyhlásenia Limosa“, pričom táto povinnosť predchádzajúceho vyhlásenia bola zavedená v rámci rozsiahlejšieho projektu, nazývaného systém „Limosa“, čo je skratka pre „Landenoverschrijdend Informatiesysteem ten behoeve van Migratieonderzoek bij de Sociale Administratie“ (cezhraničný informačný systém určený na výskum v oblasti migrácie, zriadený na orgáne sociálneho zabezpečenia).

- 14 Oddiel 2 uvedenej kapitoly VIII, ktorý zahŕňa články 139 až 152 programového zákona, je nazvaný „Predchádzajúce vyhlásenie v prípade vyslaných zamestnancov“. Článok 139 programového zákona v znení uplatniteľnom v čase skutkových okolností veci samej stanovoval:

„Pred pridelením pracovným úloh vyslanému zamestnancovi na belgickom území musí jeho zamestnávateľ alebo jeho zodpovedný pracovník či poverená osoba podať na Národnom úrade sociálneho zabezpečenia elektronické vyhlásenie vyhotovené v súlade s článkom 140 podľa vykonávacích predpisov stanovených kráľom.

Pred začatím stáže na belgickom území musí vyslaný zahraničný stážista alebo inštitúcia, na ktorej stážista študuje alebo vykonáva svoju odbornú prípravu, podať na Národnom úrade sociálneho zabezpečenia elektronické vyhlásenie vyhotovené v súlade s článkom 140 podľa vykonávacích predpisov stanovených kráľom.

...

Po podaní vyhlásenia uvedeného v predchádzajúcich odsekoch dostane osoba, ktorá ho podala, potvrdenie o doručení...

...“

- 15 Podľa článku 140 programového zákona „kráľ určí skupiny údajov, ktoré treba uviesť v predchádzajúcom vyhlásení stanovenom v článku 139“ a „Národný úrad sociálneho zabezpečenia stanoví definíciu obsahu týchto skupín údajov“.

- 16 Článok 141 programového zákona, ktorý je zaradený do pododdielu 2 oddielu 2 kapitoly VIII hlavy IV programového zákona, týkajúceho sa povinnosti konečných užívateľov alebo spoločníkov vyslaných zamestnancov, stanovuje:

„Každá osoba, u ktorej alebo pre ktorú sú zamestnané osoby uvedené v článku 137 bodoch 2^a a 5° priamo alebo prostredníctvom subdodávateľa, musí pred tým, ako budú týmto osobám pridelené pracovné úlohy, Národnému úradu sociálneho zabezpečenia podľa vykonávacích predpisov stanovených kráľom elektronicky oznámiť identifikačné údaje osôb, ktoré nemôžu predložiť potvrdenie o doručení vystavené v súlade s článkom 139 ods. 4 tejto kapitoly.

Po podaní vyhlásenia uvedeného v predchádzajúcich odsekoch dostane osoba, ktorá ho podala, potvrdenie o doručení...

...“

- 17 Článok 157 programového zákona, ktorý je súčasťou oddielu 4 uvedenej kapitoly VIII uvedeneho zákona, nazvaného „Dozor a sankcie“, upravoval sankciu pre prípad porušenia povinnosti vyhlásenia stanovenej v článku 139 tohto zákona. Článok 158 programového zákona nachádzajúci sa v tom istom oddiele sa okrem iného vzťahoval na vyhlásenie upravené v článku 141 tohto zákona a znel takto:

„Bez toho, aby boli dotknuté články 269 až 274 trestného zákonníka, sa pokutou vo výške 250 až 2 500 eur [potrestá] ten, kto nedodržel ustanovenia [článku] 141...; pokuta sa uplatní toľkokrát, koľko je vyslaných zamestnancov alebo samostatne zárobkovo činných osôb, v súvislosti s ktorými došlo k spáchaniu trestných činov, celková výška pokút však nesmie presiahnuť 125 000 eur.“

Trestný zákonník pre oblasť sociálneho zabezpečenia (Code pénal social) a trestný zákonník (Code pénal)

- 18 Zákon zo 6. júna 2010 (*Moniteur belge* z 1. júla 2010, s. 43712), ktorý nadobudol účinnosť 1. júla 2011, vo svojom článku 2 zaviedol trestný zákonník pre oblasť sociálneho zabezpečenia. Článok 109 bod 55° tohto zákona zrušuje okrem iného článok 158 programového zákona.
- 19 Článok 183 trestného zákonníka pre oblasť sociálneho zabezpečenia, nazvaný „Povinnosti konečných užívateľov alebo spoločníkov“, stanovuje:

„Sankciou tretieho stupňa sa potrestá:

1° každá osoba, u ktorej alebo pre ktorú sú priamo alebo prostredníctvom subdodávateľa zamestnaní vyslaní zamestnanci alebo vyslaní stážisti a ktorá v rozpore s kapitolou VIII hlavy IV programového zákona... a jeho vykonávacími nariadeniami neoznámila Národnému úradu sociálneho zabezpečenia elektronicky podľa vykonávacích predpisov stanovených kráľom pred tým, ako boli týmto osobám pridelené pracovné úlohy, identifikačné údaje osôb, ktoré nemôžu predložiť potvrdenie o doručení.

...

Pokiaľ ide o trestné činy uvedené v bode 1, pokuta sa vynásobí počtom dotknutých zamestnancov, stážistov, samostatne zárobkovo činných osôb alebo samostatne činných stážistov“.

- 20 Podľa článku 101 trestného zákonníka pre oblasť sociálneho zabezpečenia „sankcia tretieho stupňa pozostáva buď z trestnej sankcie od 100 do 1000 eur alebo zo správnej sankcie od 50 do 500 eur“. Článok 102 toho istého zákonníka stanovuje, že na tieto trestné a správne sankcie sa uplatňujú desatinné prirážky upravené v článku 1 prvom odseku zákona z 5. marca 1952 o desatinných prirážkach k trestným pokutám (*loi relative aux décimes additionnels sur les amendes pénales*, *Moniteur belge* z 3. apríla 1952, s. 2606), zmeneného a doplneného zákonom z 28. decembra 2011 o rôznych ustanoveniach v súdnej oblasti (II) [*loi portant des dispositions diverses en matière de justice* (II), *Moniteur belge* z 30. decembra 2011, s. 81669]. Následkom uplatnenia týchto desatín je vynásobenie výšky uvedených pokút šiestimi.
- 21 Článok 2 druhý odsek trestného zákonníka stanovuje, že „pokiaľ sa trest stanovený v čase rozsudku líši od trestu, ktorý sa uplatňoval v čase spáchania skutku, uplatní sa menej prísny trest“.

Kráľovské nariadenie

- 22 Kapitola VIII hlavy IV programového zákona bola doplnená kráľovským nariadením z 20. marca 2007 prijatým na vykonanie tejto kapitoly (*Moniteur belge* z 28. marca 2007, s. 16975), zmeneným a doplneným kráľovským nariadením z 31. augusta 2007 (*Moniteur belge* z 13. septembra 2007, s. 48537, ďalej len „kráľovské nariadenie“).
- 23 Podľa článku 7 uvedeného kráľovského nariadenia:

„Vyhlásenie uvedené [v článku] 141... programového zákona obsahuje tieto údaje:

1° Identifikačné údaje týkajúce sa deklaranta. Pokiaľ má tento deklarant číslo podniku alebo identifikačné číslo sociálneho zabezpečenia, ak ide o fyzickú osobu, ktorá nemá postavenie podniku v zmysle citovaného zákona zo 16. januára 2003, stačí toto číslo;

- 2° Identifikačné údaje týkajúce sa vyslaného zamestnanca... alebo vyslaného stážistu. Pokiaľ má táto osoba identifikačné číslo národného registra alebo číslo Banque-Carrefour uvedené v článku 8 citovaného zákona z 15. januára 1990, stačí toto číslo;
- 3° Identifikačné údaje týkajúce sa zamestnávateľa vyslaného zamestnanca alebo inštitúcie, na ktorej stážista študuje alebo vykonáva svoju odbornú prípravu. Pokiaľ má táto osoba číslo podniku alebo identifikačné číslo sociálneho zabezpečenia, ak ide o fyzickú osobu, ktorá nemá postavenie podniku v zmysle citovaného zákona zo 16. januára 2003, stačí toto číslo“.

Spor vo veci samej a prejudiciálna otázka

- 24 Z rozhodnutia vnútroštátneho súdu vyplýva, že spoločnosť Thermotec NV je spoločnosťou podľa belgického práva, ktorej predmetom činnosti je výroba priemyselných chladiacich systémov. Štyri fyzické osoby, ktoré sú trestne stíhané vo veci samej, sú alebo boli členmi jej správnej rady. V Poľsku bola založená sesterská spoločnosť Thermotec sp. z o.o. Vykonáva rovnakú činnosť ako Thermotec NV.
- 25 Pri kontrole, ktorá sa konala 5. mája 2008 v sídle spoločnosti Thermotec NV, orgán sociálneho dohľadu skonštatoval prítomnosť štyroch poľských pracovníkov, z ktorých traja boli zamestnancami Thermotec sp. z o.o. V súvislosti s týmito pracovníkmi nebolo možné predložiť žiadny formulár E 101. Thermotec sp. z o.o. nemohol predložiť ani potvrdenie o doručení vydané v nadväznosti na predchádzajúce vyhlásenie v prípade vyslaných zamestnancov upravené v článku 139 programového zákona (ďalej len „potvrdenie o doručení“) a Thermotec NV, konečný užívateľ služieb, neoznámil príslušnému belgickému orgánu identifikačné údaje vyslaných osôb, ktoré nemohli predložiť potvrdenie o doručení.
- 26 Pri preverovaní sa zistilo, že Thermotec sp. z o.o. nepožiadala o žiadny formulár E 101 ani v súvislosti s predchádzajúcimi obdobiami zamestnania poľských zamestnancov alebo stážistov. Okrem iného za obdobie do 1. apríla 2007 obvinení neoznámili orgánu sociálneho dohľadu mená týchto pracovníkov ani názov alebo označenie a adresu ich zamestnávateľov v priebehu prvého dňa prítomnosti týchto pracovníkov. Za obdobie po tomto dátume neboli oznámené identifikačné údaje osôb, ktoré nemohli predložiť potvrdenie o doručení.
- 27 Dňa 3. októbra 2008 požiadal inšpektor práce o súdne vyšetrovanie. V rámci tohto vyšetrovania sa 18. novembra 2008 uskutočnila domová prehliadka. Dňa 21. novembra 2008 vydal poľský orgán sociálneho dohľadu formuláre E 101, ktoré mali spätnú účinnosť.
- 28 Voči spoločnosti Thermotec sp. z o.o. bola spísaná zápisnica o spáchaní trestného činu. Okrem toho rozhodnutím zo 17. februára 2012 boli spoločnosť Thermotec NV a štyri fyzické osoby, stíhané vo veci samej, predvolané na vnútroštátny súd v súvislosti s dvomi trestnými činmi. Prvý sa týka skutkov spáchaných od 27. júna 2004 do 31. marca 2007 vrátane a pozostáva z porušenia článku 69 ods. 1 prvého pododseku a článku 69 ods. 2 druhého pododseku zákona zo 4. augusta 1978 o hospodárskej transformácii. Druhý trestný čin sa týka skutkov, ku ktorým došlo od 1. apríla 2007 do 18. novembra 2008 vrátane a pozostáva z porušenia článku 141 programového zákona. Za tieto dva trestné činy možno uložiť peňažné sankcie trestnej povahy.
- 29 Vnútroštátny súd spresňuje, že obvinení nie sú stíhaní preto, že nevykonali predchádzajúce vyhlásenie v prípade vyslaných zamestnancov, ktoré prináleží zamestnávateľovi vyslaných pracovníkov, ale preto, že ako koneční užívatelia alebo objednávateľia neoznámili identifikačné údaje osôb, ktoré nemohli predložiť potvrdenie o doručení.

- 30 Páni De Clercq a pani Rottiers pred vnútroštátnym súdom tvrdia, že povinnosť vyhlásenia uložená článkom 141 programového zákona (ďalej len „sporná povinnosť vyhlásenia“) predstavuje neprimeraný zásah do slobodného poskytovania služieb. Zdôrazňujú, že treba zohľadniť skutočnosť, že táto povinnosť dopĺňa povinnosť vyhlásenia, ktorú zahraničnému poskytovateľovi služieb ukladá článok 139 programového zákona, a poukazujú aj na článok 19 písm. a) smernice 2006/123.
- 31 Vnútroštátny súd uvádza, že podľa návrhov, ktoré predniesol generálny advokát Cruz Villalón vo veci Komisia/Belgicko (C-577/10, EU:C:2012:477, bod 54), nemôže byť v tejto veci relevantná smernica 2006/123, pretože k vytýkaným skutkom došlo pred 2. októbrom 2009. Usudzuje však, že treba zohľadniť smernicu 96/71.
- 32 Tento súd poukazuje na to, že povinnosť užívateľov a objednávateľov oznámiť identifikačné údaje vyslaných zamestnancov, vo vzťahu ku ktorým nepodal ich zamestnávateľ vyhlásenie na belgických orgánoch, možno voči užívateľom poskytovateľov služieb usadených v inom členskom štáte ako Belgické kráľovstvo posúdiť ako obmedzenie slobodného poskytovania služieb. Uvádza však, že v tejto veci možno zväziť rôzne odôvodnenia, ako napríklad ochranu vyslaných zamestnancov a potrebu mať informácie umožňujúce vykonať účinnú kontrolu dodržiavania belgických právnych predpisov, ktoré sa na nich vzťahujú, predchádzanie nekalej konkurencii a v rámci nej sociálnemu dumpingu, zachovanie finančnej rovnováhy systému sociálneho zabezpečenia a potrebu predchádzať podvodom a bojovať so zneužívaním. Kladie si však otázku, či sporná povinnosť vyhlásenia a sankcia, ktorá je spojená s nedodržaním tejto povinnosti (ďalej spoločne „sporná vnútroštátna právna úprava“), nezachádzajú nad rámec toho, čo je potrebné na dosiahnutie týchto cieľov.
- 33 Vnútroštátny súd ďalej uvádza, že v čase, keď prijíma rozhodnutie o podaní návrhu na začatie prejudiciálneho konania, Súdny dvor ešte nezaujal stanovisko vo veci Komisia/Belgicko (C-577/10), ktorá sa tiež týka programového zákona. Zdôrazňuje však, že vec C-577/10 sa týka samostatne zárobkovo činných osôb, kým v tejto veci sú sporné povinnosti konečného užívateľa v rámci vyslania zamestnancov a stážistov, a teda táto vec sa týka ustanovení programového zákona odlišných od ustanovení, o ktoré ide vo veci Komisia/Belgicko.
- 34 Za týchto podmienok Rechtbank van eerste aanleg te Mechelen (Súd prvého stupňa v Mechelene) rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru túto prejudiciálnu otázku:

„Majú sa články 56 ZFEÚ a 57 ZFEÚ (predtým články 49 ES a 50 ES), ako aj článok 3 ods. 1 a 10 [smernice 96/71], prípadne v spojení s článkom 19 smernice [2006/123], vykladať v tom zmysle, že bránia článku 141 [programového zákona], podľa ktorého sa každej osobe, u ktorej alebo pre ktorú priamo alebo prostredníctvom subdodávateľa pracujú vyslaní zamestnanci alebo vyslaní stážisti, ukladá povinnosť, aby predtým, ako týmto osobám pridelí pracovné úlohy, Národnému úradu sociálneho zabezpečenia oznámila elektronicky (alebo keď to nie je možné, faxom alebo poštou) identifikačné údaje osôb, ktoré nemohli predložiť [potvrdenie o doručení], v spojení s článkom 157 [programového zákona] a s článkom 183 ods. 1 prvým odsekom trestného zákonníka pre oblasť sociálneho zabezpečenia, ktoré nedodržanie tohto ustanovenia postihujú poriadkovými trestami?“

O prejudiciálnej otázke

- 35 Na úvod treba na jednej strane uviesť, že vnútroštátny súd vo svojej otázke odkazuje na článok 157 programového zákona. Tento článok upravoval okrem iného sankciu vzťahujúcu sa na zamestnávateľa vyslaných zamestnancov porušujúceho povinnosť vyhlásenia, ktorá sa ne neho vzťahuje na základe článku 139 programového zákona. Ako však vyplýva z rozhodnutia vnútroštátneho súdu, vo veci samej je sporná sankcia vzťahujúca sa na príjemcu služieb, ktorý nedodržiava povinnosť vyhlásenia týkajúcu sa zamestnancov, vo vzťahu ku ktorým nevykonával predchádzajúce vyhlásenie ich zamestnávateľ. Táto sankcia bola upravená v článku 158 programového zákona. Tento článok bol 1. júla 2011 nahradený článkom 183 trestného zákonníka pre oblasť sociálneho zabezpečenia, pričom ako uvádza vnútroštátny

súd, posledné uvedené ustanovenie sa vzťahuje na vec samu v súlade s článkom 2 druhým odsekom trestného zákonníka. Na druhej strane ako vyplýva z rozhodnutia vnútroštátneho súdu, obvinení pred vnútroštátnym súdom zodpovedajú za dva trestné činy, vnútroštátny súd však Súdnemu dvoru kladie len otázku v súvislosti s trestným činom spočívajúcim v údajnom porušení článku 141 programového zákona.

- 36 Ďalej treba hneď na začiatku spresniť, že hoci vnútroštátny súd vo svojej otázke odkazuje tak na zamestnancov, ako aj na stážistov vyslaných na belgické územie, vnútroštátne ustanovenia, ktoré sa na nich vzťahujú, sú *mutatis mutandis* zhodné. Preto nasledujúce úvahy týkajúce sa vyslaných zamestnancov platia aj pre uvedených stážistov, pokiaľ sa ich stáž vykonáva za podmienok skutočnej a efektívnej zamestnaneckej činnosti (pozri v tomto zmysle rozsudky Lawrie-Blum, 66/85, EU:C:1986:284, bod 22, ako aj Bernini, C-3/90, EU:C:1992:89, body 14 a 15).
- 37 Za týchto okolností treba usúdiť, že vnútroštátny súd sa v podstate pýta, či sa články 56 ZFEÚ a 57 ZFEÚ, ako aj článok 3 ods. 1 a 10 smernice 96/71, prípadne v spojení s článkom 19 smernice 2006/123, majú vykladať v tom zmysle, že bránia vnútroštátnej právnej úprave členského štátu, na základe ktorej je príjemca služieb vykonávaných vyslanými zamestnancami poskytovateľa služieb usadeného v inom členskom štáte povinný pred zadelením pracovných úloh týmto zamestnancom oznámiť príslušným orgánom ich identifikačné údaje, ak nemôžu predložiť dôkaz o vyhlásení, ktoré mal ich zamestnávateľ vykonať na príslušných orgánoch tohto hostiteľského členského štátu pred začatím poskytovania uvedenej služby.
- 38 Belgická, dánska a francúzska vláda v podstate tvrdia, že spornú vnútroštátnu právnu úpravu nemožno posúdiť ako zásah do slobodného poskytovania služieb a že v každom prípade je táto právna úprava jednak odôvodnená naliehavými dôvodmi všeobecného záujmu týkajúcimi sa okrem iného ochrany pracovníkov, predchádzania nekalej konkurencii a boja proti podvodom a jednak potrebná na dosiahnutie týchto cieľov. Ďalej tieto vlády usudzujú, že v tomto prípade sa nemá vykladať ani smernica 96/71, ani smernica 2006/123.
- 39 Rakúska vláda v podstate usudzuje, že sporná vnútroštátna právna úprava zodpovedá ustanoveniu článku 5 smernice 96/71, podľa ktorého členské štáty prijímú vhodné opatrenia v prípade nedodržania tejto smernice.
- 40 Páni De Clercq a pani Rottiers naopak tvrdia, že táto právna úprava predstavuje neprimeraný zásah do slobodného poskytovania služieb v rozpore s článkami 56 ZFEÚ a 57 ZFEÚ. Dodávajú, že smernica 2006/123 výslovne členským štátom zakazuje ukladať povinnosť vyhlásenia ako podmienku využitia plnenia zo strany poskytovateľa služieb usadeného v inom členskom štáte.
- 41 Európska komisia tvrdí, že vzhľadom na judikatúru Súdneho dvora sa v tomto prípade nemá vykladať článok 3 ods. 1 a 10 smernice 96/71, a uvádza, že smernica 2006/123 sa na skutkové okolnosti veci samej nevzťahuje *ratione temporis*. Ďalej Komisia zastáva názor, že sporná vnútroštátna právna úprava predstavuje zásah do slobodného poskytovania služieb. Táto právna úprava by mohla byť odôvodnená, prináleží však vnútroštátnemu súdu, aby konkrétne a presne preukázal a posúdil cieľ, ktorý sleduje, ako aj jej primeranosť.

O uplatniteľnosti článku 3 ods. 1 a 10 smernice 96/71

- 42 Článok 3 smernice 96/71 sa podľa svojho názvu týka „vzťahov a podmienok zamestnania“ vyslaných zamestnancov.
- 43 Odsek 1 tohto článku 3 stanovuje, že členské štáty zabezpečia, aby podniky usadené v členskom štáte, ktoré v rámci nadnárodného poskytovania služieb vysielajú pracovníkov na územie iného členského štátu, bez ohľadu na rozhodné právo pre pracovnoprávne vzťahy zaručili pracovníkom pracovné

podmienky a podmienky zamestnávania, ktoré sú v členskom štáte, na území ktorého sa práca vykonáva, stanovené v zákonoch, iných právnych predpisoch alebo správnych opatreniach a/alebo v kolektívnych zmluvách alebo v arbitrážnych nálezoch, pokiaľ sa týkajú najmä maximálnej dĺžky pracovného času a minimálnej doby odpočinku, minimálnej ročnej dĺžky platenej dovolenky, minimálnych mzdových taríf, ako aj bezpečnosti, zdravia a hygieny pri práci.

- 44 Podobne odsek 10 uvedeného článku 3 spresňuje, že členské štáty môžu v súlade so zmluvou o FEÚ a na základe rovnosti zaobchádzania uplatňovať na vnútroštátne podniky a na podniky z ostatných členských štátov pracovné podmienky a podmienky zamestnávania v záležitostiach iných, než sú uvádzané v prvom pododseku odseku 1, pokiaľ ide o ustanovenia politiky verejného poriadku, ako aj o pracovné podmienky, ktoré boli zakotvené v kolektívnych zmluvách alebo arbitrážnych nálezoch a týkajú sa iných činností, ako sú činnosti uvedené v prílohe smernice 96/71.
- 45 Odseky 1 a 10 článku 3 smernice 96/71 teda sledujú zabezpečenie toho, aby sa na vyslaných pracovníkov uplatňovali pravidlá minimálnej ochrany hostiteľského členského štátu, pokiaľ ide o pracovné podmienky a podmienky zamestnávania týkajúce sa oblastí spomenutých v uvedenom odseku 1, ako aj prípadne pracovné podmienky a podmienky zamestnávania spresnené členskými štátmi na základe uvedeného odseku 10, a to počas ich dočasného výkonu práce na území zmieneneho členského štátu (pozri v tomto zmysle rozsudok Laval un Partneri, C-341/05, EU:C:2007:809, bod 76).
- 46 V tejto veci z údajov poskytnutých vnútroštátnym súdom vyplýva, že sporná vnútroštátna právna úprava sa netýka priamo pracovných podmienok a podmienok zamestnávania upravených v uvedených ustanoveniach, ale sleduje zaručenie účinnosti kontrol, ktoré môžu vykonávať belgické orgány s cieľom zabezpečiť dodržiavanie uvedených pracovných podmienok.
- 47 Súdny dvor však už rozhodol, že takéto kontrolné opatrenia nepatria do pôsobnosti smernice 96/71 a nie sú ani harmonizované na úrovni Európskej únie, keďže cieľom smernice 96/71 je koordinovať vnútroštátne hmotnoprávne systémy týkajúce sa pracovných podmienok a podmienok zamestnávania vyslaných pracovníkov nezávisle od doplňujúcich administratívnych pravidiel určených na to, aby umožnili preverenie dodržiavania uvedených podmienok. Tieto opatrenia teda môžu členské štáty slobodne vymedziť v súlade so Zmluvou a všeobecnými zásadami práva Únie (pozri v tomto zmysle rozsudok dos Santos Palhota a i., C-515/08, EU:C:2010:589, body 25 až 27).
- 48 Preto sa na takú situáciu, o akú ide vo veci samej, nevzťahujú ustanovenia článku 3 ods. 1 a 10 smernice 96/71.

O uplatniteľnosti článku 19 smernice 2006/123

- 49 Článok 16 ods. 2 písm. g) smernice 2006/123 stanovuje, že členské štáty nesmú v prípade poskytovateľa usadeného v inom členskom štáte obmedziť slobodné poskytovanie služieb uložením obmedzení slobodného poskytovania služieb uvedených v článku 19 tej istej smernice. Ako však uvádzajú páni De Clercq a pani Rottiers, z uvedeného článku 16 ods. 2 písm. g) v spojení s článkom 19 písm. a) smernice 2006/123 vyplýva, že členské štáty nemôžu na príjemcov služieb klásť také požiadavky, ktoré obmedzujú použitie služby dodávanej poskytovateľom, ktorý je usadený v inom členskom štáte, a to najmä povinnosť urobiť vyhlásenie pre ich príslušné orgány.
- 50 Treba však uviesť, že z rozhodnutia vnútroštátneho súdu vyplýva, že obvinení sú stíhaní za skutky, ku ktorým došlo od 1. apríla 2007 do 18. novembra 2008, čiže predtým, ako uplynula lehota na prebratie smernice 2006/123 stanovená v jej článku 44 ods. 1 na 28. december 2009. Táto smernica sa teda *ratione temporis* nevzťahuje na spor vo veci samej nevzťahuje.

- 51 Za týchto podmienok sa teda v rámci skúmania prejudiciálnej otázky nemajú zohľadniť ustanovenia článku 19 smernice 2006/123.

O článkoch 56 ZFEÚ a 57 ZFEÚ

- 52 Najprv treba uviesť, že ako vyplýva z rozhodnutia vnútroštátneho súdu, spor vo veci samej sa týka príjemcov služieb vykonávaných podnikom usadeným v členskom štáte, ktorý na určité obdobie vyslal vlastných pracovníkov do podniku tej istej skupiny usadenej v inom členskom štáte s cieľom poskytovať tam služby. Keďže článok 56 ZFEÚ priznáva práva nielen samotnému poskytovateľovi služieb, ale aj ich príjemcovi, takáto skutková situácia patrí do pôsobnosti článkov 56 ZFEÚ a 57 ZFEÚ (pozri v tomto zmysle rozsudky dos Santos Palhota a i., EU:C:2010:589, bod 28 a citovanú judikatúru, ako aj Strojírny Prostějov a ACO Industries Tábor, C-53/13 a C-80/13, EU:C:2014:2011, bod 26 a citovanú judikatúru).

O existencii obmedzenia slobodného poskytovania služieb

- 53 Z ustálenej judikatúry Súdneho dvora vyplýva, že článok 56 ZFEÚ vyžaduje nielen odstránenie akejkoľvek diskriminácie voči poskytovateľovi služieb z dôvodu jeho štátnej príslušnosti alebo okolnosti, že je usadený v inom členskom štáte, ako je štát, kde sa má vykonať plnenie, ale takisto odstránenie všetkých obmedzení, aj ak sa uplatňujú bez rozdielu na vnútroštátnych poskytovateľov a na poskytovateľov z iných členských štátov, pokiaľ môžu zakázať činnosti poskytovateľa usadeného v inom členskom štáte, kde legálne poskytuje obdobné služby, sťažovať ich alebo znížiť ich atraktívnosť (pozri najmä rozsudky dos Santos Palhota a i., EU:C:2010:589, bod 29 a citovanú judikatúru; Komisia/Belgicko, C-577/10, EU:C:2012:814, bod 38, ako aj Essent Energie Productie, C-91/13, EU:C:2014:2206, bod 44 a citovanú judikatúru).
- 54 Okrem toho, ako bolo pripomenuté v bode 52 tohto rozsudku, článok 56 ZFEÚ priznáva práva nielen samotnému poskytovateľovi služieb, ale aj ich príjemcovi.
- 55 V tomto prípade z článku 141 programového zákona vyplýva, že sporná povinnosť vyhlásenia pre konečných užívateľov alebo pre spoločníkov, u ktorých alebo pre ktorých pracujú priamo alebo prostredníctvom subdodávateľa vyslaní zamestnanci, zahŕňa povinnosť pred začatím poskytovania služieb preveriť, či môžu títo vyslaní zamestnanci predložiť potvrdenie o doručení. Ak toto potvrdenie o doručení nemôže byť predložené, uvedení koneční užívatelia alebo spoločníci sú povinní elektronicky urobiť vyhlásenie na príslušných belgických úradoch.
- 56 Podľa článku 7 kráľovského nariadenia musí toto vyhlásenie obsahovať identifikačné údaje týkajúce sa deklaranta, ktoré sa prípadne môžu obmedziť na číslo podniku alebo identifikačné číslo sociálneho zabezpečenia, identifikačné údaje týkajúce sa vyslaného zamestnanca, ktorý nemohol predložiť potvrdenie o doručení, pričom týmito údajmi môžu byť prípadne identifikačné číslo národného registra alebo „číslo Banque-Carrefour“, ako aj identifikačné údaje týkajúce sa zamestnávateľa zamestnanca, ktorými prípadne tiež môžu byť číslo podniku alebo identifikačné číslo sociálneho zabezpečenia.
- 57 Podľa článkov 101 a 183 trestného zákonníka pre oblasť sociálneho zabezpečenia možno za nedodržanie spornej povinnosti vyhlásenia príjemcom služieb uložiť buď trestnú sankciu od 100 do 1000 eur alebo správnu sankciu od 50 do 500 eur, pričom sa uplatňujú desiatinné prirážky a pokuta sa násobí počtom dotknutých zamestnancov.
- 58 Sporná vnútroštátna právna úprava tak ukladá príjemcom služby poskytnutej zamestnancami, ktorých vyslal zamestnávateľ usadený v inom členskom štáte ako Belgické kráľovstvo, povinnosť nielen pred začatím poskytovania služby skontrolovať, či zamestnávateľ uvedených zamestnancov sám splnil povinnosť vyhlásenia, ktorú mu ukladá článok 139 programového zákona, ale prípadne im ukladá

povinnosť, aby tiež ešte pred začatím poskytovania služby zozbierali od uvedených zamestnancov ich identifikačné údaje a identifikačné údaje ich zamestnávateľa a aby ich spolu so svojimi údajmi doručili príslušným belgickým orgánom.

- 59 Treba teda konštatovať, že právna úprava, ktorá ukladá takéto povinnosti, ktorých nedodržanie možno trestne postihovať, môže vo vzťahu k príjmom služieb usadeným v Belgicku znížiť atraktivnosť služieb dodávaných poskytovateľmi služieb usadenými v iných členských štátoch a v dôsledku toho odradiť uvedených príjemcov služieb od toho, aby sa obrátili na poskytovateľov služieb usadených v iných členských štátoch.
- 60 Preto táto právna úprava predstavuje obmedzenie slobodného poskytovania služieb v zmysle článku 57 ZFEÚ, ktoré je v zásade článkom 56 ZFEÚ zakázané.
- 61 Tento záver nemožno spochybníť tvrdením belgickej vlády, ktorá v podstate uvádza, že účinky predmetnej právnej úpravy sú zanedbateľné vzhľadom na to, že sa vyžaduje len oznámenie obmedzeného počtu informácií, že sporná povinnosť vyhlásenia má čisto deklaratórnu povahu a že sa uplatňuje len subsidiárne. V tejto súvislosti stačí pripomenúť, že v každom prípade je v podstate Zmluvou zakázané aj obmedzenie základnej slobody, ktoré je rozsahovo malé či menej významné [rozsudky *Corsica Ferries (Francúzsko)*, C-49/89, EU:C:1989:649, bod 8, ako aj *Strojírny Prostějov a ACO Industries Tábor*, EU:C:2014:2011, bod 42].

O odôvodnení obmedzenia slobodného poskytovania služieb

- 62 Podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora vnútroštátna právna úprava patriaca do oblasti, ktorá nie je harmonizovaná na úrovni Únie, uplatniteľná bez rozdielu na každú osobu alebo podnik vykonávajúcu činnosť na území dotknutého členského štátu, môže byť napriek svojmu obmedzujúcemu účinku na slobodné poskytovanie služieb odôvodnená, ak zodpovedá naliehavému dôvodu všeobecného záujmu a ak tento záujem ešte nie je chránený predpismi, ktorým poskytovateľ podlieha v členskom štáte, v ktorom je usadený, ak je primeraná na zabezpečenie uskutočnenia cieľa, ktorý sleduje, a ak nezachádza nad rámec toho, čo je na jeho dosiahnutie potrebné (rozsudky *Arblade a i.*, C-369/96 a C-376/96, EU:C:1999:575, body 34 a 35; dos Santos Palhota a i., EU:C:2010:589, bod 45 a citovaná judikatúra, ako aj *Komisia/Belgicko*, EU:C:2012:814, bod 44).
- 63 Ďalej Súdny dvor už rozhodol, že vzhľadom na možnosť orgánov členského štátu, na ktorého území sa poskytovanie služieb uskutočňuje, kontrolovať dodržiavanie práv, ktoré právne predpisy uvedeného členského štátu priznávajú pracovníkom na jeho území, sa podniky usadené v členskom štáte, na ktorého území sa uskutočňuje poskytnutie služby, a podniky, ktoré sú usadené v inom členskom štáte a vysielajú pracovníkov na územie tohto prvého členského štátu, aby tam poskytli službu, nachádzajú v objektívne odlišných situáciách (pozri v tomto zmysle rozsudky *Finalarte a i.*, C-49/98, C-50/98, C-52/98 až C-54/98 a C-68/98 až C-71/98, EU:C:2001:564, body 63, 64 a 73, ako aj *Komisia/Belgicko*, EU:C:2012:814, bod 48).
- 64 V tomto prípade vnútroštátny súd zastáva názor, že spornú vnútroštátnu právnu úpravu možno odôvodniť ochranou vyslaných zamestnancov, potrebou môcť vykonávať účinnú kontrolu dodržiavania belgických právnych predpisov, ktoré sa na nich vzťahujú, predchádzaním nekalej konkurencii a v rámci nej sociálnemu dumpingu, zachovaním finančnej rovnováhy systému sociálneho zabezpečenia alebo aj potrebou predchádzať podvodom a bojovať so zneužívaním. Belgická vláda tiež tvrdí, že sporná vnútroštátna právna úprava je odôvodnená cieľmi ochrany zamestnancov, predchádzania nekalej konkurencii a boja proti podvodom.
- 65 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že Súdny dvor už rozhodol, že medzi naliehavé dôvody všeobecného záujmu spôsobilé odôvodniť obmedzenie slobodného poskytovania služieb patrí okrem iného ochrana pracovníkov (rozsudok dos Santos Palhota a i., EU:C:2010:589, bod 47, ako aj citovaná

judikatúra), predchádzanie nekalej súťaži zo strany podnikov poskytujúcich svojim vyslaným pracovníkom nižšiu odmenu, ako je odmena zodpovedajúca minimálnej mzde, pričom tento cieľ zahŕňa cieľ ochrany pracovníkov prostredníctvom boja proti sociálnemu dumpingu (pozri v tomto zmysle rozsudok Wolff & Müller, C-60/03, EU:C:2004:610, body 35, 36 a 41), ako aj boj proti podvodom, najmä v sociálnej oblasti, a predchádzanie zneužívaniu, obzvlášť boj proti nedeklarovanej práci, keďže tento cieľ sa môže spájať okrem iného s cieľom ochrany finančnej rovnováhy režimov sociálneho zabezpečenia (pozri v tomto zmysle rozsudok Ruffert, C-346/06, EU:C:2008:189, bod 42 a citovanú judikatúru).

- 66 Súdny dvor rovnako priznal členským štátom možnosť overiť dodržiavanie vnútroštátnych ustanovení a ustanovení práva Únie v oblasti poskytovania služieb a pripustil, že naliehavé dôvody všeobecného záujmu, ktoré odôvodňujú hmotnoprávne ustanovenia právnej úpravy, môžu odôvodniť aj kontrolné opatrenia potrebné na zabezpečenie ich dodržiavania (pozri v tomto zmysle rozsudky Arblade a i., EU:C:1999:575, bod 38 a citovanú judikatúru, ako aj dos Santos Palhota a i., EU:C:2010:589, bod 48).
- 67 V tomto kontexte treba pripomenúť, že v súvislosti s povinnosťou predchádzajúceho vyhlásenia, ktorú článok 153 programového zákona v podstate ukladal poskytovateľom služieb, ktorí sú samostatne zárobkovo činné osoby, sú zákonne usadení v inom členskom štáte ako Belgické kráľovstvo a chcú dočasne poskytovať služby v Belgicku, Súdny dvor rozhodol, že Belgické kráľovstvo sa na odôvodnenie zásahu do slobodného poskytovania služieb spôsobeného týmto ustanovením môže odvolávať na cieľ boja proti podvodom, najmä v sociálnej oblasti, predchádzania zneužívaniu a ochrany pracovníkov (pozri v tomto zmysle rozsudok Komisia/Belgicko, EU:C:2012:814, bod 45).
- 68 V tomto prípade zo spisu, ktorý má Súdny dvor k dispozícii, vyplýva, že sporná povinnosť vyhlásenia je uložená príjemcovi služieb a že dopĺňa povinnosť predchádzajúceho vyhlásenia, ktorá je už uložená zamestnávateľovi vyslaných zamestnancov. Okrem toho treba uviesť, že konkrétne v oblasti pracovného práva majú zamestnanci vyslaní na belgické územie svojím zamestnávateľom usadeným v inom členskom štáte v zásade, okrem iného na základe smernice 96/71, určité práva v sociálnej oblasti, pričom sporná vnútroštátna právna úprava sleduje zabezpečenie ich dodržiavania.
- 69 Z toho vyplýva, že ciele ochrany vyslaných pracovníkov a boja proti podvodom, na ktoré v tomto prípade poukazuje belgická vláda, môžu odôvodniť aj spornú vnútroštátnu úpravu a že táto právna úprava vzhľadom na to, že predstavuje kontrolné opatrenie potrebné na zabezpečenie dodržiavania uvedených naliehavých dôvodov všeobecného záujmu v zmysle judikatúry pripomenutej v bodoch 65 a 66 tohto rozsudku, je *a priori* vhodná na zaručenie uskutočnenia týchto cieľov.
- 70 Za týchto podmienok prináleží vnútroštátnemu súdu posúdiť, či je táto právna úprava primeraná na uskutočnenie určených cieľov s prihliadnutím na všetky relevantné okolnosti (pozri v tomto zmysle rozsudky Finalarte a i., EU:C:2001:564, bod 49, ako aj International Transport Workers' Federation a Finnish Seamen's Union, C-438/05, EU:C:2007:772, bod 84).
- 71 Na účely tohto posúdenia je dôležité pripomenúť, že Súdny dvor už rozhodol, že povinnosť uložená zamestnávateľovi usadenému v inom členskom štáte, aby pred vyslaním oznámil orgánom hostiteľského členského štátu prítomnosť jedného alebo viacerých vyslaných zamestnancov, predpokladanú dĺžku tejto prítomnosti a službu alebo služby, ktorých poskytovanie odôvodňuje vyslanie, predstavuje účinné a primerané opatrenie, ktoré je spôsobilé umožniť týmto orgánom jednak kontrolovať dodržiavanie právnej úpravy hostiteľského členského štátu v sociálnej oblasti a v oblasti odmeňovania počas doby vyslania, berúc pritom do úvahy povinnosti, ktorým už tento zamestnávateľ podlieha podľa predpisov práva sociálneho zabezpečenia uplatniteľných v členskom štáte pôvodu, a jednak bojovať proti podvodom (pozri v tomto zmysle rozsudok dos Santos Palhota a i., EU:C:2010:589, body 51, 53 a 54, ako aj citovanú judikatúru).

- 72 Ako pritom uvádza belgická vláda, spornú vnútroštátnu právnu úpravu možno v súvislosti s tým, že zahŕňa kontrolu povinnosti vyhlásenia, ktorá prináleží zamestnávateľovi zamestnancov dočasne vyslaných na belgické územie, považovať za nevyhnutný dôsledok takejto povinnosti, potrebný na uskutočnenie cieľov sledovaných systémom Limosa.
- 73 Možno tiež pripomenúť, že uloženie sankcií, vrátane sankcií trestnej povahy, je možné považovať za potrebné na zabezpečenie účinného dodržiavania vnútroštátnej právnej úpravy, avšak pod podmienkou, že povaha a výška uloženej sankcie sú v každom jednotlivom prípade primerané závažnosti porušenia, ktoré má táto sankcia postihnúť (pozri v tomto zmysle rozsudky Louloudakis, C-262/99, EU:C:2001:407, body 69 a 70, ako aj Komisia/Grécko, C-156/04, EU:C:2007:316, bod 72).
- 74 Vzhľadom na tieto okolnosti je zjavné, že sporná vnútroštátna právna úprava môže byť primeraná cieľom, ktoré uvádzajú vnútroštátny súd a belgická vláda, čo preveriť však prináleží vnútroštátnemu súdu.
- 75 Vzhľadom na všetky predchádzajúce úvahy treba na položenú otázku odpovedať, že články 56 ZFEÚ a 57 ZFEÚ sa majú vykladať v tom zmysle, že nebránia vnútroštátnej právnej úprave členského štátu, aká je sporná vo veci samej, na základe ktorej je príjemca služieb vykonávaných vyslanými zamestnancami poskytovateľa služieb usadeného v inom členskom štáte povinný pred zadelením pracovných úloh týmto zamestnancom oznámiť príslušným orgánom ich identifikačné údaje, ak nemôžu predložiť dôkaz o vyhlásení, ktoré mal ich zamestnávateľ vykonať na príslušných orgánoch tohto hostiteľského členského štátu pred začatím poskytovania uvedenej služby, pokiaľ možno takúto právnu úpravu odôvodniť na základe ochrany naliehavého dôvodu všeobecného záujmu, akými sú ochrana pracovníkov alebo boj proti podvodom v sociálnej oblasti, pod podmienkou, že sa preukáže, že je vhodná na zabezpečenie uskutočnenia legitímneho cieľa alebo legitímnych cieľov, ktoré sleduje, a nezachádza nad rámec toho, čo je na ich dosiahnutie potrebné, čo preveriť prináleží vnútroštátnemu súdu.

O trovách

- 76 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdny dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (tretia komora) rozhodol takto:

Články 56 ZFEÚ a 57 ZFEÚ sa majú vykladať v tom zmysle, že nebránia vnútroštátnej právnej úprave členského štátu, aká je sporná vo veci samej, na základe ktorej je príjemca služieb vykonávaných vyslanými zamestnancami poskytovateľa služieb usadeného v inom členskom štáte povinný pred zadelením pracovných úloh týmto zamestnancom oznámiť príslušným orgánom ich identifikačné údaje, ak nemôžu predložiť dôkaz o vyhlásení, ktoré mal ich zamestnávateľ vykonať na príslušných orgánoch tohto hostiteľského členského štátu pred začatím poskytovania uvedenej služby, pokiaľ možno takúto právnu úpravu odôvodniť na základe ochrany naliehavého dôvodu všeobecného záujmu, akými sú ochrana pracovníkov alebo boj proti podvodom v sociálnej oblasti, pod podmienkou, že sa preukáže, že je vhodná na zabezpečenie uskutočnenia legitímneho cieľa alebo legitímnych cieľov, ktoré sleduje, a nezachádza nad rámec toho, čo je na ich dosiahnutie potrebné, čo preveriť prináleží vnútroštátnemu súdu.

Podpisy